

PRIMLJENO: 29-03-2024			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02-	50-18-	694	24

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine
Правобранилаштво Босне и Херцеговине
Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine
Office of Attorney General of Bosnia and Herzegovina

Broj:01-10-PBiH- 127/24
Sarajevo, 25.03.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

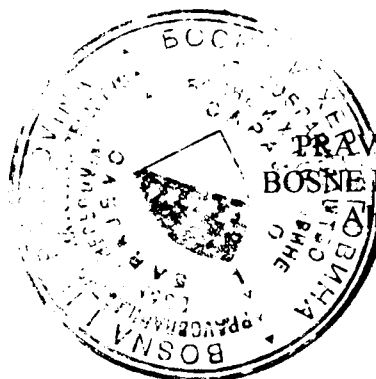
BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

PREDMET: Izvještaj o radu Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine za 2023. godinu,
dostavlja se

Poštovani,

U skladu sa odredbom člana 18. Zakona o pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) u prilogu akta dostavljamo Izvještaj o radu Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine za 2023. godinu.

S poštovanjem,

PRAVOBRANILAC
BOSNE I HERCEGOVINE
Zlatica Pilač

Prilog:
Izvještaj o radu Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine za period 01.01.2023. – 31.12.2023.
godine.

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine
Правобранилаштво Босне и Херцеговине
Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine
Office of Attorney General of Bosnia and Herzegovina

IZVJEŠTAJ
O RADU PRAVOBRANILAŠTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
za period od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine

Februar, 2024. godine

SADRŽAJ

Uvodne napomene.....	3
I DIO PRIKAZ RADA PRAVOBRANILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE U 2023.	
GODINI.....	4
Opšti podaci o organizaciji i ljudskim potencijalima.....	4
Podaci o kretanju predmeta.....	6
Zbirni podaci o kretanju predmeta.....	6
Podaci o kretanju predmeta po pojedinim vrstama predmeta.....	7
II DIO POSTUPANJE PRAVOBRANILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE PO VRSTAMA	
PREDMETA.....	9
Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u parničnim predmetima (upisnik „P“).....	9
Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u izvršnim predmetima (upisnik „I“).....	13
Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u upravnim postupcima i upravnim sporovima (upisnik predmeta „U“).....	16
Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u predmetima vansudske nagodbe (upisnik predmeta „Pn“).....	17
Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u predmetima sa elementom inostranosti (upisnik predmeta „Ei“).....	19
Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u adhezionim predmetima (upisnik predmeta „A“).....	20
Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u predmetima pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine (upisnik predmeta „USD“).....	21
Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u predmetima pravnog savjetovanja i davanja mišljenja na ugovore imovinsko-pravne prirode (upisnik predmeta „M“).....	23
Postupanje u predmetima sa oznakom „Razno“ (upisnik predmeta „R“).....	24
III DIO POSTUPANJE PRAVOBRANILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE U POJEDINIM	
POSTUPCIMA.....	25
Predmeti pravosudnog osoblja institucija Bosne i Hercegovine.....	25
Predmeti pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.....	26
Predmeti neosnovanog lišenja slobode.....	26
Predmeti po tužbama protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja za refundaciju naknade za bolovanja preko 42 dana.....	27
Arbitražni postupci.....	28
Državna imovina.....	29
IV DIO ORGANIZACIONI, MATERIJALNI I FINANSIJSKI	
USLOVI.....	30
Organizacioni uslovi.....	30
Materijalni uslovi.....	31
Finansijski uslovi.....	31
V DIO ZAKLJUČNA RAZMATRANJA.....	32

Uvodne napomene

Zakonom o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) osnovano je Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine da bi se osiguralo da država Bosna i Hercegovina raspolaže efikasnom zakonskom zaštitom i zastupanjem u pogledu zaštite njenih Ustavom utvrđenih nadležnosti, interesa i prava.

Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine obavlja poslove pravnog savjetovanja i zastupanja Bosne i Hercegovine, njenih institucija i drugih organizacija koje se finansiraju iz budžeta insititucija Bosne i Hercegovine pred sudovima i drugim nadležnim organima u Bosni i Hercegovini.

Članom 18. Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine propisano je da Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i Vijeću ministara Bosne i Hercegovine izvještaj o svom radu i uočenim pojavama i problemima u primjeni međunarodnih ugovora i zakona Bosne i Hercegovine i drugih propisa Bosne i Hercegovine od značaja za ostvarivanje funkcije Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine.

Rješenjem Vijeća ministara Bosne i Hercegovine VM broj: 223/23 od 07.09.2023.godine, koja je objavljena u Službenom glasniku BiH, broj 64 od 19.09.2023. godine, imenovano novo rukovodstvo institucije, pravobranilac i dva zamjenika pravobranioca, koji su stupili na dužnost 20.09.2023. godine. Novo rukovodstvo je u okviru svojih nadležnosti poduzelo mjere na unaprijeđenju svih procesa u funkcioniranju institucije, uključujući i njenu unutrašnju organizaciju.

Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine podnosi predmetni izvještaj o radu, koji se odnosi na period 01.01.2023.-31.12.2023. godine. U ovom izvještaju dat je prikaz rada Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u toku 2023. godine, zatim postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine po vrstama predmeta pred sudovima i drugim nadležnim organima u Bosni i Hercegovini.

Takođe, izvještaj sadrži detaljne podatke o postupanju Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u određenim postupcima, koji su, po našem mišljenju, bili od značaja za ostvarivanje funkcije ovog Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine tokom 2023. godine.

I DIO PRIKAZ RADA PRAVOBRANILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE U 2023. GODINI

Opšti podaci o organizaciji i ljudskim potencijalima

U ovom dijelu izvještaja prikazana je struktura zaposlenih lica u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine, zaključno sa 31.12.2023. godine, s obzirom na kategoriju radnog mjesta, kao i starosna i polna struktura.

U skladu sa važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine sistematizovana su ukupno 23 radna mjesta. Od toga 3 radna mjesta su radna mjesta imenovanih lica (pravobranilac i zamjenici pravobranioca Bosne i Hercegovine), 10 radnih mjesta rukovodećih državnih službenika (9 pomoćnika pravobranice Bosne i Hercegovine i sekretar Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine), 2 radna mjesta državnih službenika, te 8 radnih mjesta u statusu zaposlenika.

Zaključno sa 31.12.2023. godine popunjenost radnih mjesta je na nivou 17 lica, od čega 3 radna mjesta su radna mjesta imenovanih lica (pravobranilac i zamjenici pravobranioca Bosne i Hercegovine), 5 radnih mjesta rukovodećih državnih službenika (5 pomoćnika pravobranioca Bosne i Hercegovine), 1 državni službenik, te 8 zaposlenika. U toku je konkursna procedura radi popunjavanja tri radna mjesta u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine i to za dva pomoćnika i šefa pisarnice.

U skladu sa članom 2. stav (1) Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine funkciju Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine vrše pravobranilac, dva zamjenika pravobranioca i pomoćnici pravobranioca Bosne i Hercegovine, što znači da isti obavljaju poslove osnovne djelatnosti Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine, to jest poslove zastupanja i pravnog savjetovanja.

Administrativne, materijalno-finansijske i stručne poslove tokom 2023. godine, obavljali su državni službenik na poslovima stručnog savjetnika za finansijske poslove, 8 zaposlenika, te osobe angažirane po osnovu ugovora o djelu na poslovima koji nisu sistematizirani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva BiH i gdje je postojala potreba angažiranja zbog obima poslova koje obavlja Pravobranilaštvo.

Navedeno je prikazano u Tabeli 1. -Struktura zaposlenih u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine

Tabela 1. -Struktura zaposlenih

Struktura zaposlenih u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine zaključno sa 31.12.2023	
Imenovana lica (pravobranilac i zamjenici pravobranioca)	3
Rukovodeći državni službenici	5
Državni službenici	1
Zaposlenici	8
UKUPNO	17

Iz navedenog je vidljivo da u izvještajnom periodu u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine nisu bila popunjena sva sistematizovana radna mjesta, i to prije svega na poslovima pomoćnika pravobranioca Bosne i Hercegovine. Takođe, može se zaključiti da je u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine uposlen mali broj državnih službenika na administrativnim, materijalno-finansijskim i stručnim poslovima.

U pogledu starosne strukture od ukupnog broja nosilaca pravobranilačke funkcije sa 31.12.2023. godine, sva 3 imenovana lica imala su manje od 55 godina života. U pogledu pomoćnika pravobranioca, od 5 (pet) pomoćnika pravobranioca (2) dva lica bila su starija od 60, a mlađi od 65 godina života, 1 (jedno) lice bilo je starija od 55, a mlađe od 60 godina života, 1 (jedno) lice bilo je starije od 40, a mlađe od 45 godina života, 1 (jedno) lica bilo je starije od 35, a mlađe od 40 godina života.

Što se tiče polne strukture, od navedenih lica 6 (šest) lica bilo je ženskog, a 2 (dva) muškog pola.

Navedeno je prikazano u Tabeli 2-Starosna i polna struktura nosilaca pravobranilačke funkcije

Tabela 2-Starosna i polna struktura nosilaca pravobranilačke funkcije

	STAROSNA STRUKTURA NOSILACA PRAVOBRANILAČKE FUNKCIJE								POLNA STRUKTURA	
	Broj lica	60-65	55-60	50-55	45-50	40-45	35-40	30-35	MUŠKI	ŽENSKI
Nosioci pravobranilačke funkcije (imenovana lica)	3	-	-	1	1	1	-	-	-	3
Pomoćnici pravobranioca	5	2	1	-	-	1	1	-	2	3

Podaci o kretanju predmeta

U ovom dijelu izvještaja dat je prikaz kretanja predmeta u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine tokom 2023. godine, i to zbirni podaci o svim predmetima, kao i podaci o kretanju predmeta prema vrstama predmeta, posmatrajući komparativno u odnosu na 2022. godinu.

Zbirni podaci o kretanju predmeta

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine zaprimilo je ukupno 3458 novih predmeta. Iz 2022. godine u 2023. godinu preneseno je ukupno 3074 predmeta, tako da je u izvještajnom periodu ukupno bilo u radu 6532 predmeta. Tokom 2023. godine zaprimljeno je ukupno 3458 predmeta, tako da je u izvještajnom periodu došlo do povećanja priliva novih predmeta u odnosu na 2022. godinu. U izvještajnom periodu okončano je ukupno 3159 predmeta, u odnosu na 2022. godinu, kada je okončano ukupno 2721 predmeta. Na dan 31.12.2023. godine bilo je aktivno 3373 predmeta.

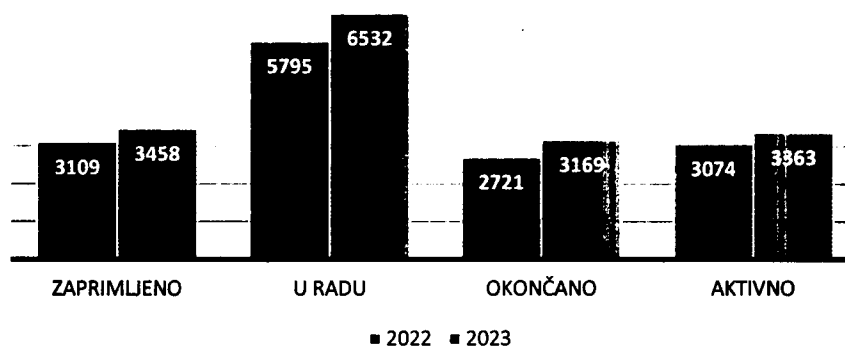
Navedeno je vidljivo u Tabeli broj 3 - Prikaz kretanja predmeta Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine, kao u Grafikonu broj 1 - Komparativni pregled kretanja predmeta.

Tabela broj 3-Prikaz kretanja predmeta Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine

Godina	Zaprimljeno	U radu	Okončano	Aktivno
2022	3109	5795	2721	3074
2023	3458	6532	3169	3363

Grafikon 1- Komparativni pregled kretanja predmeta

Prikaz kretanja predmeta Pravobranilaštva BiH

Posebno naglašavamo da pitanje okončanja postupaka u kojima postupa Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine ne zavisi isključivo od Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine, već od efikasnosti i posutpanja sudova i drugih nadležnih organa u Bosni i Hercegovini i drugdje, pred kojima Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine zastupa Bosnu i Hercegovinu i njene institucije. Jedina vrsta predmeta u kojima okončanje predmeta isključivo zavisi od Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine jesu predmeti davanja pravnih mišljenja i pravno savjetovanje. O ovome ćemo detaljnije informisati u nastavku izvještaja pod tačkom 2.2. Podaci o kretanju predmeta po pojedinim vrstama predmeta.

Podaci o kretanju predmeta po pojedinim vrstama predmeta

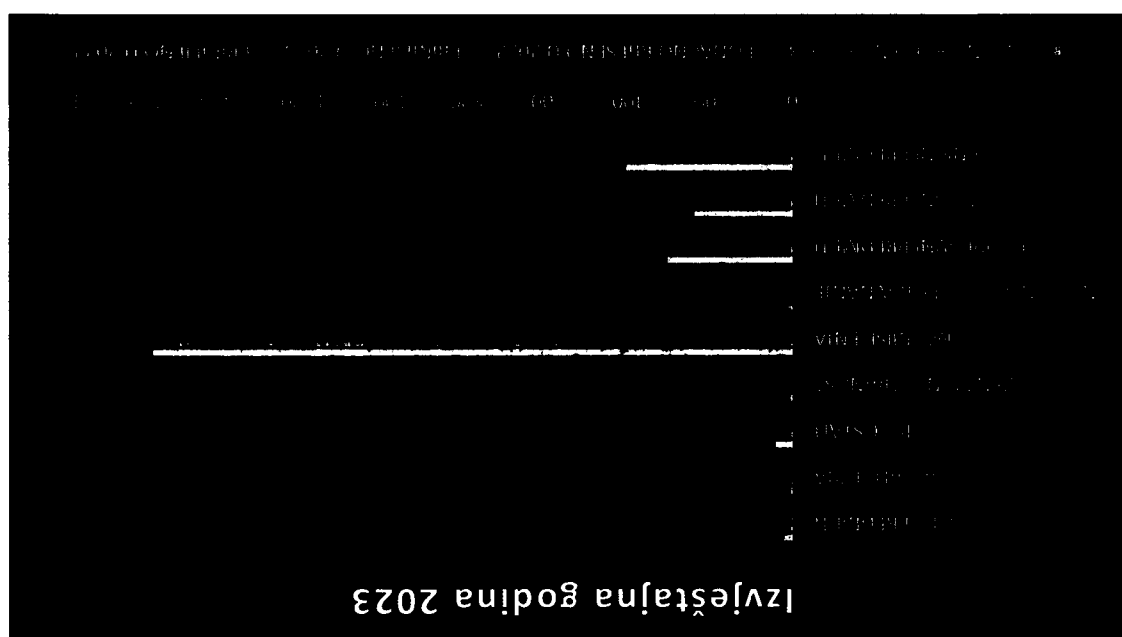
U ovom dijelu izvještaja dat je prikaz kretanja predmeta po vrstama predmeta u kojima postupa Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine. To su: parnični predmeti (upisnik „P“), izvršni predmeti („I“), upravni predmeti (upravni postupak i upravni spor-upisnik „U“), predmeti pred Ustavnim sudom („Usd“ upisnik), predmeti vansudskih nagodbi („Pn“ upisnik), predmeti sa elementom inostranosti („Ei“ upisnik“), adhezioni predmeti („Ad“ upisnik), te predmeti pravnih mišljenja na ugovore i pravnog savjetovanja („M“ upisnik).

Prikaz kretanja predmeta dat je u Tabeli 4.

Tabeli 4 -Prikaz kretanja predmeta po vrsti predmeta

VRSTA PREDMETA	PRIMLJENO U 2022.	PRIMLJENO U 2023.	KONAČNO RIJEŠENO U 2022.	KONAČNO RIJEŠENO U 2023.
"P"- PARNIČNI PREDMETI	404	384	360	409
"I"- IZVRŠNI PREDMETI	149	73	193	242
"U"- UPRAVNI PREDMETI	422	756	175	308
"PN"- VANSUDSKO PORAVNANJE	10	5	7	14
"M"- MIŠLJENJA	1542	1573	1542	1573
"EI"- ELEMENAT INOSTRANOSTI	3	4	8	6
"R"- OSTALI	55	29	61	44
"A"- ADHEZIJA	6	2	5	7
"USD"- PREDMETI PRED USTAVNIM SUDOM	88	97	17	24

Iz navedenog je vidljivo da je tokom 2023. godine u odnosu na 2022. godinu došlo do povećanja broja novozaprimljenih predmeta, ali i u broju okončanih predmeta.

Grafikon 2 - Komparativni pregled kreiranja predmeta po pojedinih vrstama predmeta

II DIO POSTUPANJE PRAVOBRANILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE PO VRSTAMA PREDMETA

Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u parničnim predmetima (upisnik „P“)

U ovom dijelu, dat je izvještaj Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine, koji se tiče parničnih predmeta pred nadležnim sudovima u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.¹ Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, novoprimljenih predmeta, broj okončanih predmeta, te način na koji su riješeni sudski postupci u kojima je Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine zastupalo stranke u postupku, kao i novčana vrijednost postupaka koji su riješeni u korist Bosne i Hercegovine ili zastupane institucije, te u korist suprotne stranke.

Ukupan broj predmeta u radu, novoprimljenih predmeta, broj okončanih parničnih predmeta, kao i predmeti okončani u korist Bosne i Hercegovine, odnosno, zastupane institucije Bosne i Hercegovine i u korist suprotne stranke prikazani su u tabeli broj 5-Okončani postupci.

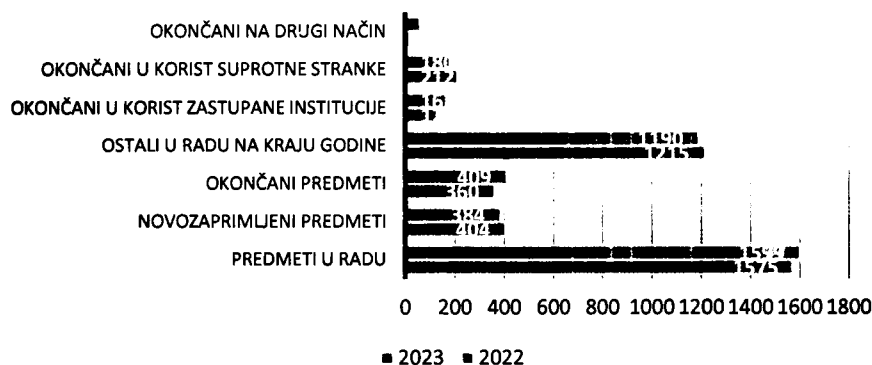
Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja novoprimljenih, broja okončanih parničnih predmeta, kao i broja parničnih predmeta okončanih u korist Bosne i Hercegovine i zastupane institucije i predmeta okončanih u korist suprotne stranke dat je u Grafikonu 3.-Komparativna analiza

Tabela broj 5 - Parnični predmeti

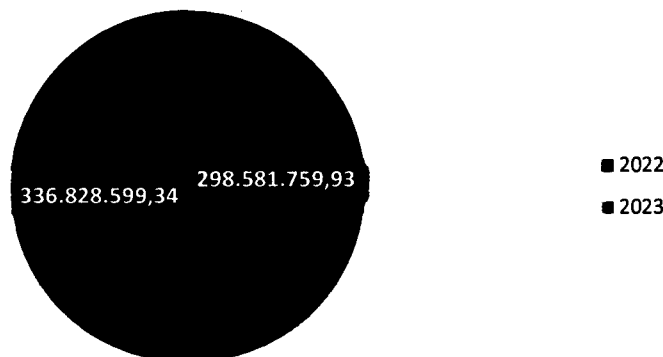
Broj parničnih predmeta	2022.	2023.
Predmeti u radu	1575	1599
Novozaprimljeni predmeti	404	384
Okončani predmeti	360	409
Ostali u radu na kraju godine	1215	1190
Okončani u korist zastupane institucije	129	167
Okončani u korist suprotne stranke	212	180
Okončani na drugi način	19	62
Ukupna vrijednost sporova	298.581.759,93 KM	336.828.599,34 KM

¹ Parnični predmeti su predmeti u kojima Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine u svojstvu zakonskog zastupnika zastupa Bosnu i Hercegovinu i njene institucije pred sudovima u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

Grafikon 3a - Komparativna analiza 2022. / 2023.

Grafikon 3b - Ukupna vrijednost sporova 2022. / 2023.

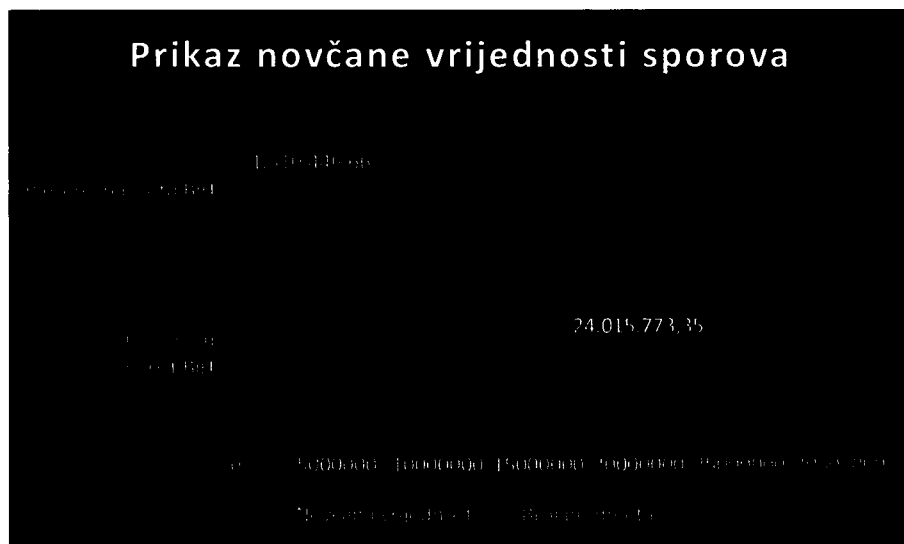

Iz navedenog je vidljivo da je u izvještajnom periodu u radu bilo 1599 parničnih predmeta, ukupne novčane vrijednosti 336.828.599,34 KM, dok je u 2022. godini u radu bilo ukupno 1575 parničnih predmeta, ukupne novčane vrijednosti 298.581.759,93 KM.

Novčana vrijednost spora ukupno riješenih 167 parničnih predmeta tokom 2023. godine u korist Bosne i Hercegovine iznosi ukupno 24.015.773,35 KM (dvadeset četiri miliona petnaest hiljada sedamstotina sedamdeset i tri konvertibilne marake i 35/100 konvertibilnih maraka), dok je vrijednost 180 parničnih predmeta riješenih u korist suprotne stranke iznosila ukupno 1.510.446,66 KM (jedan milion petsto deset hiljada četiristotine četrdeset šest 66/100 konvertibilnih maraka).

Navedeno je prikazano u Grafikonu broj 4-Prikaz novčane vrijednosti sporova riješnih u korist i na štetu zastupanog subjekta.

Grafikon 4- Prikaz novčane vrijednosti sporova riješnih u korist i na štetu zastupanog subjekta

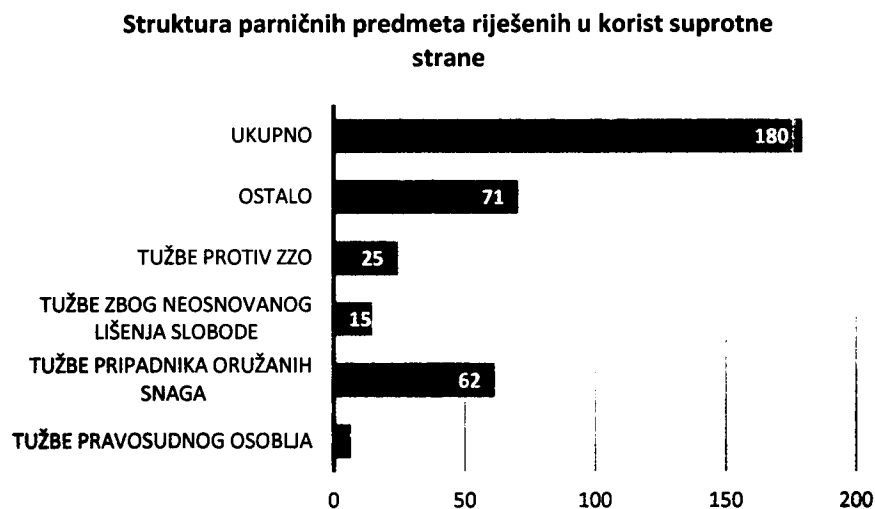
Naglašavamo da se u pogledu predmeta koji su okončani u korist suprotnih stranaka u parničnim postupcima u kojima je Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine zastupalo Bosnu i Hercegovinu i njene institucije, radi o sporovima između tih stranaka i zastupanih institucija Bosne i Hercegovine, koji su ranije nastali i u kojima su sudovi u postupcima utvrdili da su povrijeđena prava tih stranaka, usljed čega su donesene parnične presude u njihovu korist. Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine u pravilu nema mogućnosti da utiče na ishode ovih sporova zbog ranije sudske prakse.

Takođe, radi boljeg razumijevanja situacije posebno treba ukazati i na strukturu predmeta okončanih u korist suprotnih stranaka tokom 2023. godine. Od ukupno 180 predmeta okončanih u korist suprotne stranke, 109 predmeta odnosilo se na četiri vrste sporova (više od 60% od ukupnog broja izgubljenih predmeta):

1. parnični postupci po tužbama pravosudnih osoblja Bosne i Hercegovine radi isplate naknada za prevoz, topli obrok, odvojen život i troškove smještaja - 7 predmeta;
2. parnični postupci po tužbama pripadnika oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, zbog isplate razlika plata između ličnog i formacijskog čina, te obavljanja poslova drugog radnog mjesta - 62 predmeta;
3. parnični postupci zbog neosnovanog lišenja slobode -15 predmeta;
4. parnični postupci po tužbama protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja za refundaciju naknade za bolovanje preko 42 dana- 25 predmeta;
5. ostalo- 71 predmet.

Navedeno je vidljivo u Grafikonu broj 5-Struktura parničnih predmeta riješenih u korist suprotne stranke.

Grafikon 5- Struktura parničnih predmeta riješenih u korist suprotne stranke

Dakle, oko 2/3 parničnih predmeta koji su riješeni u korist suprotne stranke u izvještajnom periodu odnosi se na četiri grupe sporova. Radi se o sporovima koji nastaju kao posledica sistemskih nedostataka i u kojima su sudovi zauzeli stavove i utvrdili sudsku praksu da iste rješavaju u korist suprotne stranke. O navedenom će biti više govora u dijelu III POSTUPANJE PRAVOBRANILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE U POJEDINIM POSTUPCIMA.

Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u izvršnim predmetima (upisnik „I“)

U ovom dijelu izvještaja dat je prikaz postupanja Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u izvršnim predmetima pred nadležnim sudovima u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.²

Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tokom 2023. godine, broj okončanih predmeta, broj predmeta koji su ostali u radu na kraju godine, te je obrađen i način rješavanja predmeta tako da se prikazuju predmeti u kojima je Bosna i Hercegovina bila tražilac izvršenja i izvršenik, kao i njihova novčana vrijednost.

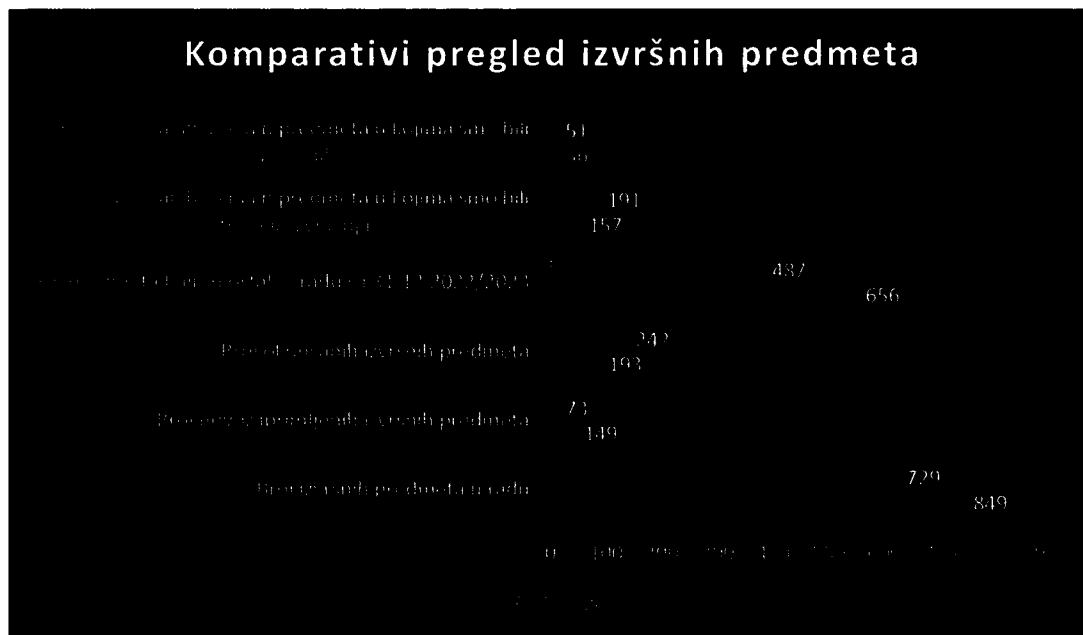
Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja primljenih predmeta, broja okončanih izvršnih predmeta, kao i broja okončanih izvršnih predmeta u kojima je Bosna i Hercegovine bila tražilac izvršenja i u kojima je bila izvršenik, dat je u Tabeli broj 6 i Grafikonu broj 5 - Komparativna pregled - Izvršni predmeti.

Tabela broj 6 - Komparativni pregled - Izvršni predmeti

Izvršni predmeti	2022.	2023.
Broj izvršnih predmeta u radu	849	729
Broj novozaprimljenih izvršnih predmeta	149	73
Broj okončanih izvršnih predmeta	193	242
Broj predmeta koji su ostali u radu sa 31.12.2022/2023	656	487
Broj okončanih izvršnih predmeta u kojima smo bili tražilac izvršenja	157	191
Broj okončanih izvršnih predmeta u kojima smo bili izvršenik	36	51

² Izvršni predmeti su sudski i upravni predmeti prinudnog izvršenja potraživanja utvrđenog pravnosnažnom odlukom sudova i drugih nadležnih organa u Bosni i Hercegovini u korist Bosne i Hercegovine ili suprotne stranke;

Grafikon broj 6 - Komparativni pregled - Izvršni predmeti

Naglašavamo da je vrijednost 729 izvršnih predmeta, koji su bili u radu u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine tokom 2023. godine iznosila ukupno 10.192.364,88 KM (deset miliona stotinudevedestdviije hiljade tristotine šezdest četiri i 88/100 konvertibilnih maraka), dok je zaključno sa 31.12.2023. godine ostalo u radu ukupno 467 predmeta u kojima su Bosna i Hercegovine i njene institucije tražilac izvršenja ukupne novčane vrijednosti od 6.890.333,03 KM, kao i 20 predmeta u kojima su Bosna i Hercegovina i njene institucije izvršenik ukupne novčane vrijednosti spora 145.226,72 KM.

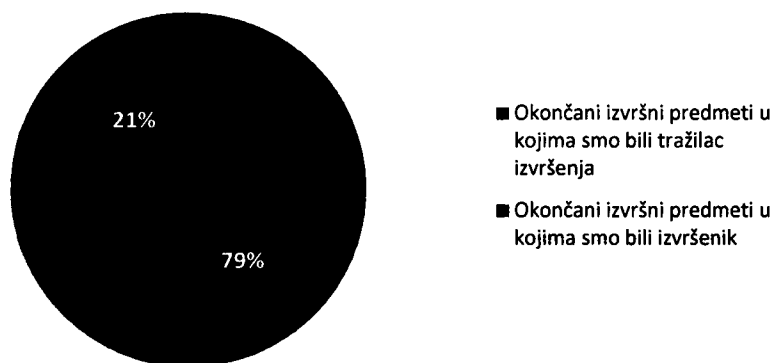
Takođe, u Tabeli broj 7 i Grafikonu broj 7 iskazani su komparativni prikazi novčane vrijednosti izvršnih predmeta u kojima je Bosna i Hercegovina, odnosno njene institucije bile tražilac izvršenja i izvršnih predmeta u kojima su zastupane institucije bile izvršenik za 2023. godinu, kao i prikaz procenta okončanih predmeta prema načinu na koji su isti okončani.

Tabela broj 7 - Novčana vrijednost izvršnih predmeta

NOVČANA VRIJEDNOST IZVRŠNIH PREDMETA 2023.	
Okončani izvršni predmeti u kojima je BiH bila tražilac izvršenja	1.987.573,19 KM
Okončani izvršni predmeti u kojima je BiH bila izvršenik	1.169.231,94 KM

Grafikon broj 7 - Procenat okončanih izvršnih predmeta

Procenat okončanih izvršnih predmeta

Iz navedenog je vidljivo da je tokom 2023. godine u korist Bosne i Hercegovine i zastupanih institucija Bosne i Hercegovine okončano ukupno 191 izvršnih predmeta u kojima su Bosna i Hercegovina i njene institucije bile tražilac izvršenja i ukupno 51 izvršni predmet u korist suprotne stranke u kojemu je Bosna i Hercegovina bila izvršenik, što je ukupno 33,20% okončanih izvršnih predmeta u 2023. godini.

Takođe, vidljivo je da su u 2023. godini u korist Bosne i Hercegovine i njenih institucija riješena 34 izvršna predmeta više u odnosu na 2022. godinu, dok je u korist suprotnih stranaka u predmetima u kojima su Bosna i Hercegovine i njene institucije bile izvršenik, okončano 15 izvršnih predmeta više. Prema tome, tokom 2023. godine broj okončanih izvršnih predmeta u kojima je Bosna i Hercegovine bila izvršenik je u blagom porastu u odnosu na broj okončanih predmeta tokom 2022. godine, te je povećan broj predmeta u kojima su Bosna i Hercegovina i njene institucije bile tražilac izvršenja. Navedeno je prije svega posljedica povećanja broja izvršnih predmeta koji su bili u radu tokom 2023. godine u odnosu na broj izvršnih predmeta koji su bili u radu tokom 2022. godine, gdje je proporcionalno povećan broj predmeta u kojima su Bosna i Hercegovine i njene institucije bile tražilac izvršenja.

Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u upravnim postupcima i upravnim sporovima (upisnik predmeta „U“)

U ovom dijelu izvještaja dat je prikaz postupanja Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u upravnim postupcima i upravnim sporovima pred nadležnim organima i sudovima u Bosni i Hercegovini.³

Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tokom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine.

Treba napomenuti da Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine zastupa institucije Bosne i Hercegovine koje su tužene u upravnim sporovima samo po datom ovlaštenju od strane institucije.⁴

Ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tokom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine prikazan je u Tabeli broj 8 - Postupanje u upravnim predmetima.

Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja primljenih predmeta, broja okončanih predmeta i broja predmeta koji su ostali u radu, prikazan je u Grafikonu 7 - Komparativna analiza.

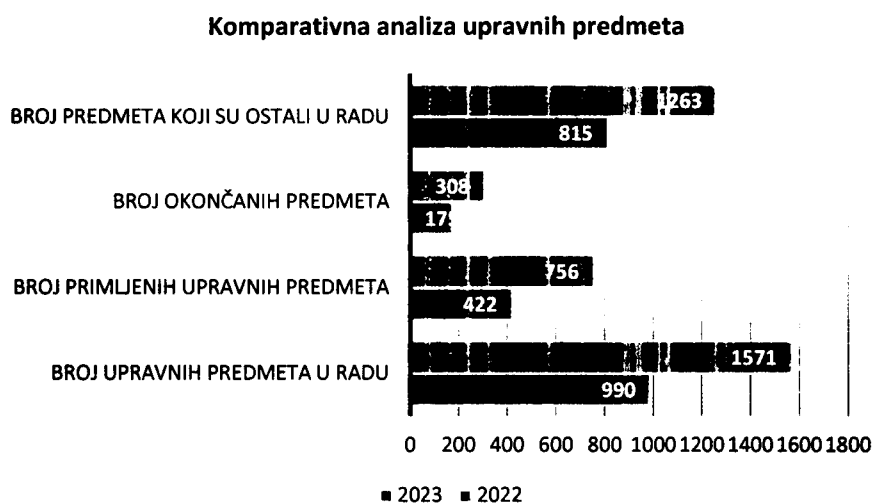
Tabela broj 8 - Postupanje u upravnim predmetima

Upravni predmeti	2022.	2023.
Broj upravnih predmeta u radu	990	1571
Broj primljenih upravnih predmeta	422	756
Broj okončanih predmeta	175	308
Broj predmeta koji su ostali u radu	815	1263

³ Upravni predmeti su predmeti zastupanja Bosne i Hercegovine i njenih institucija pred organima uprave i sudovima u Bosni i Hercegovini;

⁴ Član 13. stav 5. Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine;

Grafikon broj 8 - Komparativna analiza upravnih predmeta

Iz navedenog je očigledno da je tokom 2023. godine Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine imalo u radu ukupno 1571 upravni predmet, za razliku od 2022. godine kada je u radu bilo 990 predmeta. Tokom 2023. godine primljeno je u rad 756 upravnih predmeta, za razliku od 2022. godine kada su primljena u rad 422 predmeta. U izvještajnom periodu okončano je ukupno 308 upravnih predmeta, dok je 2022. godine okončano ukupno 175 predmeta.

Izneseni podaci govore da je tokom 2023. godine došlo do značajnog porasta broja upravnih predmeta. Razlog za to treba tražiti u procesu harmonizacije zemljišnih knjiga u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i u postupcima eksproprijacije nekretnina, koji predmeti se tiču pitanja državne imovine, i u koje se uključuje Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine kao zakonski zastupnik države Bosne i Hercegovine. Ovi postupci zbog korištenih pravnih sredstava mogu trajati duže vrijeme, tako da se predmeti prenose iz prethodnih godina.

Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u predmetima vansudske nagodbe (upisnik predmeta „Pn“)

U ovom dijelu izvještaja dat je prikaz postupanja Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u postupcima vansudske nagodbe.⁵

Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tokom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine.

Ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tokom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine prikazan je u

⁵ U skladu sa odredbom člana 13. stav 20. Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine ovlašteno je, u slučaju zakonom ispunjenih uslova, zaključiti vansudsku nagodbu u ime zastupane institucije Bosne i Hercegovine.

tabeli broj 9 - Postupanje u predmetima vansudske nagodbe.

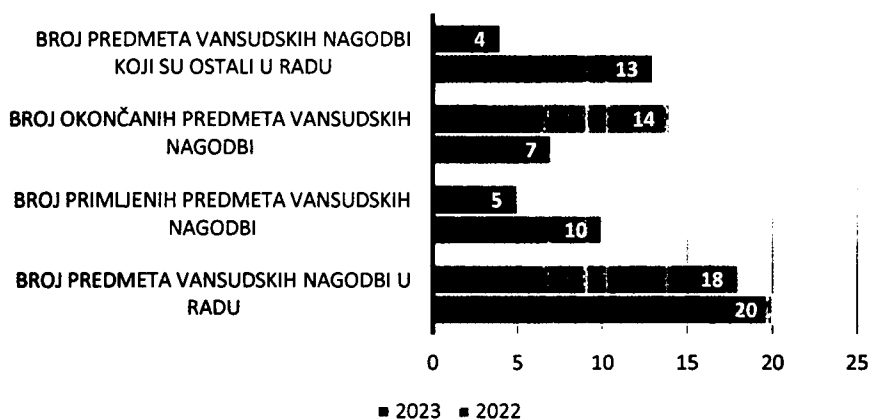
Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja primljenih predmeta, broj okončanih predmeta i broja predmeta koji su ostali u radu dat je u Grafikonu broj 9 -Komparativna analiza.

Tabela broj 9 - Postupanje u predmetima vansudske nagodbe

Predmeti vansudske nagodbe	2022.	2023.
Broj predmeta vansudskih nagodbi u radu	20	18
Broj primljenih predmeta vansudskih nagodbi	10	5
Broj okončanih predmeta vansudskih nagodbi	7	14
Broj predmeta vansudskih nagodbi koji su ostali u radu	13	4

Grafikon broj 9 - Komparativna analiza

Predmeti vansudske nagodbe

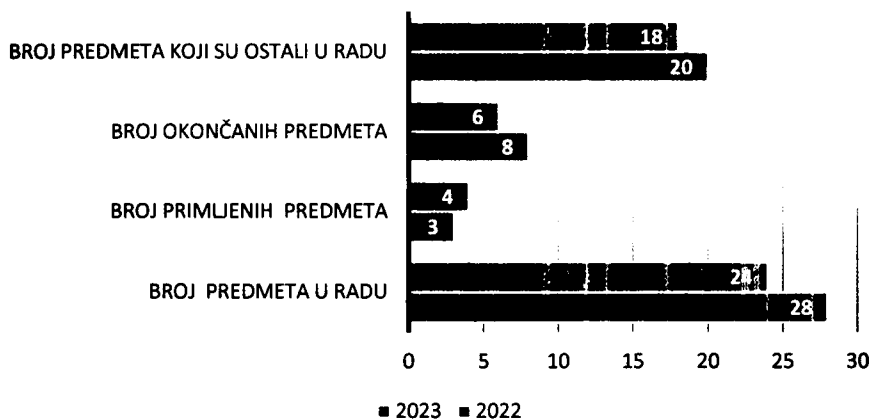
Elementat inostranosti

Tabela broj 10

ELEMENAT INOSTRANOSTI	2022	2023
Broj predmeta u radu	28	24
Broj primljenih predmeta	3	4
Broj okončanih predmeta	8	6
Broj predmeta koji su ostali u radu	20	18

Grafikon broj 10

Predmeti sa elementom inostranosti

Iz navedenog vidljivo je da je tokom 2023. godine Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine imalo ukupno u radu 24 predmeta ove vrste, za razliku od 2022. godine kada je u radu bilo 28 predmeta. Tokom 2023. godine primljena su u rad 4 nova predmeta, dok su 2022. godini primljena u rad 3 predmeta. U izvještajnom periodu okončano je 6 predmeta sa elementom inostranosti, dok je u 2022. godini okončano 8 predmeta. Ukupan broj predmeta u radu zaključno sa 31.12.2023. godine je 18.

Izneseni podaci govore da se tokom 2023. godine zadržao se isti broj predmeta ove vrste, ali je dinamikom njihovog rješavanja pred nadležnim organima, ukupan broj predmeta u koji je ostao u radu smanjen u odnosu na 2022. godinu.

Treba napomenuti da se u okviru ovog upisnika vode i arbitražni postupci protiv Bosne i Hercegovine, a o kojim će biti više riječi u dijelu III POSTUPANJE PRAVOBRANILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE U POJEDINIM POSTUPCIMA.

Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u adhezionim predmetima (upisnik predmeta „A“)

U ovom dijelu izvještaja dat je prikaz postupanja Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u predmetima zastupanja u adhezionim postupcima.⁶

Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tokom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine.

Ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tokom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine dat je u tabeli broj 11- Postupanje u adhezionim predmetima.

Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja primljenih predmeta, broja okončanih predmeta i broja predmeta koji su ostali u radu, dat je u Grafikonu 11 - Komparativna analiza.

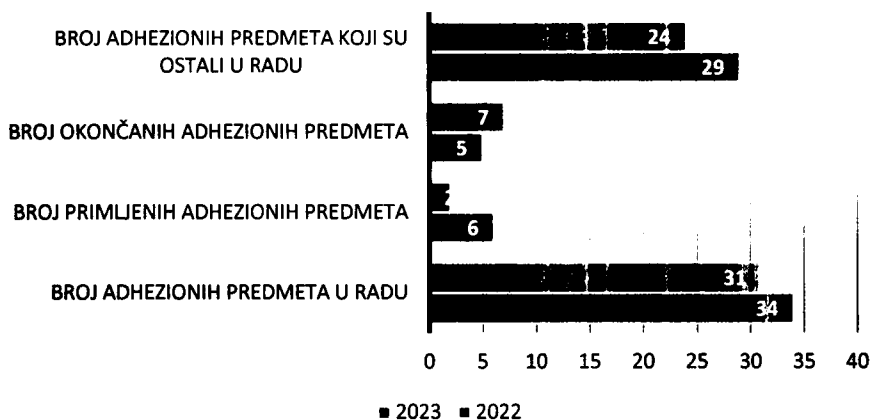
Tabela broj 11- Postupanje u adhezionim predmetima

Adhezioni predmeti	2022.	2023.
Broj adhezionih predmeta u radu	34	31
Broj primljenih adhezionih predmeta	6	2
Broj okončanih adhezionih predmeta	5	7
Broj adhezionih predmeta koji su ostali u radu	29	24

⁶ Ovi predmeti se odnose na postavljanje imovinsko-pravnih zahtjeva za naknadu štete učinjene Bosni i Hercegovini izvršenjem krivičnog djela;

Grafikon broj 11 – komparativna analiza

ADHEZIONIH PREDMETA

Iz navedenog je vidljivo da je tokom 2023. godine Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine imalo ukupno u radu 31 predmet ove vrste, a u 2022. godine 34 predmeta. Tokom 2023. godine primljena su u nova 2 predmeta, za razliku od 2022. godine kada je primljeno u rad 6 predmeta. U izvještajnom periodu okončano je 7 predmeta, dok je u 2022. godini bilo okončano 5 predmeta ove vrste.

Izneseni podaci ukazuju da je tokom 2023. godine smanjen priliv predmeta ove vrste, a povećan je broj završenih predmeta u odnosu na 2022. godinu.

Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u predmetima pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine (upisnik predmeta „USD“)

U ovom dijelu izvještaja dat je prikaz postupanja Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u predmetima zastupanja pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.⁷

Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tokom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine.

Ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tokom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine dat je u tabeli broj 12 - Postupanje u predmetima pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.

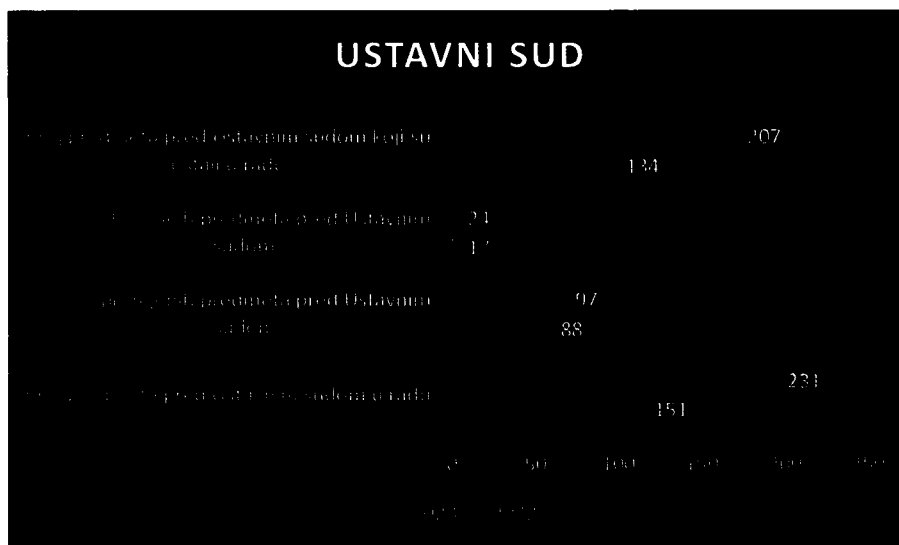
⁷ Shodno članu 13. stav 3. Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine zastupa Vijeće ministara Bosne i Hercegovine pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine

Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja primljenih predmeta, broj okončanih predmeta i broja predmeta koji su ostali u radu dat je u Grafikonu 12- Komparativna analiza.

Tabela broj 12 - Postupanje u predmetima pred Ustavnim sudom

Predmeti pred Ustavnim sudom	2022.	2023.
Broj predmeta pred Ustavnim sudom u radu	151	231
Broj primljenih predmeta pred Ustavnim sudom	88	97
Broj okončanih predmeta pred Ustavnim sudom	17	24
Broj predmeta pred Ustavnim sudom koji su ostali u radu	134	207

Grafikon broj 12 - Komparativna analiza

Iz navedenog je vidljivo da je tokom 2023. godine Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine imalo 231 predmet ove vrste, a u 2022. godine 151. Tokom 2023. godine primljeno je u rad ukupno 97 predmeta, dok je 2022. godine primljeno u rad 88 predmeta. U izvještajnom periodu okončana su ukupno 24 predmeta pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, dok je 2022. godine okončano 17 predmeta ove vrste.

Izneseni podaci govore da je, posmatrano komparativno sa 2022. godinom, zabilježen porast broja primljenih predmeta ove vrste, kao i porast broja predmeta ove vrste koji su ostali u radu

i broja okončanih predmeta.

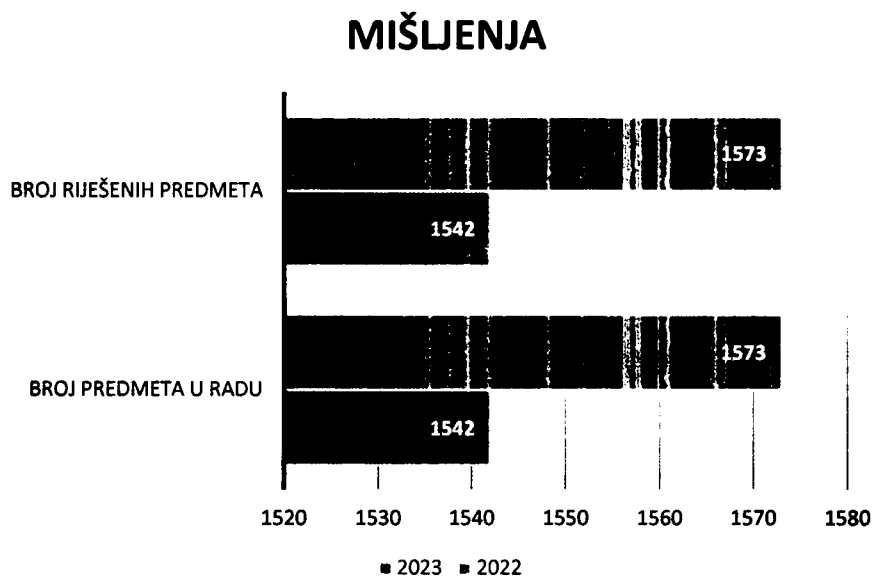
Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u predmetima pravnog savjetovanja i davanja mišljenja na ugovore imovinsko-pravne prirode (upisnik predmeta „M“)

U ovom dijelu izvještaja dat je prikaz postupanja Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u predmetima pravnog savjetovanja i davanja mišljenja na ugovore imovinsko-pravne prirode. Komparativni odnos broja predmeta u radu 2023. godine u odnosu na predmete ove vrste u radu 2022. godine, broj riješenih predmeta, kao i procenat riješenosti dat je u Tabeli broj 13 - Riješeni predmeti pravnih mišljenja i u Grafikonu broj 13a Rješeni predmeti pravnih mišljenja i 13 b - Komparativni pregled.

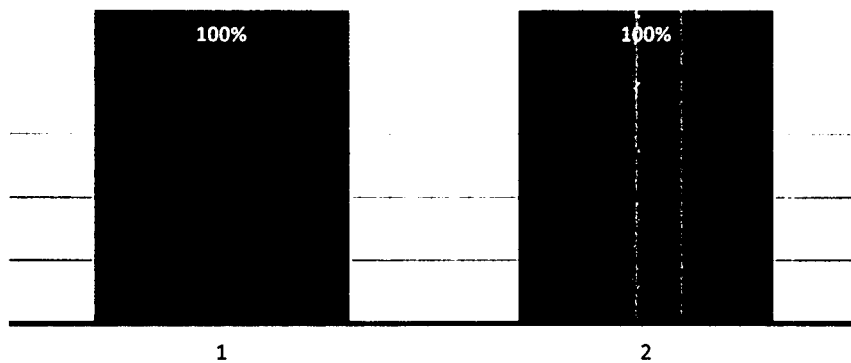
Tabela broj 13 - Riješeni predmeti pravnih mišljenja

Pravno mišljenja i savjetovanje	2022.	2023.
Broj predmeta u radu	1542	1573
Broj riješenih predmeta	1542	1573
Procenat riješenosti	100%	100%

Grafikonu broj 13a Rješeni predmeti pravnih mišljenja

Procenat riješenosti

Naglašavamo da su ovo jedini predmeti u kojima postupa Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine čija dinamika i konačno rješavanje zavise isključivo od Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine.

Iz naprijed iznesenih podataka vidljivo je da je Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine tokom 2023. godine u radu imalo 1573 predmeta pravnog savjetovanja i mišljenja na ugovore, te da su svi riješeni. Ovo je određeno povećanje u odnosu na 2022. godinu, kada su u radu ukupno bila 1542 predmeta. Povećanje može biti posljedica povećanog broja javnih nabavki koje su provele institucije Bosne i Hercegovine tokom 2023. godine u odnosu na 2022. godinu, te uopšte povećane potrebe za poslovima pravnog savjetovanja od strane Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine, a vezano za rad zastupanih institucija.

Postupanje u predmetima sa oznakom „Razno“ (upisnik predmeta „R)

U okviru ovog upisnika vode se predmeti koji ne spadaju niti u jedan drugi upisnik, već se radi o predmetima neuredne dostave i slično, odnosno o predmetima po kojima ovo Pravobranilaštvo ne postupa u okviru svojih nadležnosti. Tokom 2023. godine ukupno je u radu bio 91 predmet ove vrste.

III DIO POSTUPANJE PRAVOBRANILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE U POJEDINIM POSTUPCIMA

U ovom dijelu Izvještaja dat je prikaz postupanja Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u pojedinim vrstama predmeta u kojima je Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine postupalo kao zakonski zastupnik Bosne i Hercegovine i njenih institucija, odnosno analiza određenih vrsta predmeta koji su imali značajan uticaj na rezultate rada Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine tokom 2023. godine.

Predmeti pravosudnog osoblja Bosne i Hercegovine, pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, neosnovanog lišenja slobode i parnični postupci po tužbama protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja za refundaciju naknade za bolovanje preko 42 dana

Tokom 2023. godine, a što je vidljivo iz dijela izvještaja II DIO POSTUPANJE PRAVOBRANILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE PO VRSTAMA PREDMETA „Postupanje Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u parničnim predmetima (upisnik „P“)“, u korist suprotne strane u odnosu na zastupane institucije Bosne i Hercegovine okončano je ukupno 180 parničnih predmeta.

Od navedenog broja 109 predmeta odnosi se na četiri vrste postupaka: postupci pravosudnog osoblja Bosne i Hercegovine, pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, postupci radi neosnovanog lišenja slobode i parnični postupci po tužbama protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja za refundaciju naknada za bolovanje preko 42 dana, a što čini više od 60% predmeta u kojima su sudovi utvrdili osnovanost potraživanja podnosioca tužbi.

Predmeti pravosudnog osoblja Bosne i Hercegovine

Tokom 2023. godine protiv Bosne i Hercegovine okončano je 7 postupaka, u kojima su se kao tužiloci pojavljivali nosioci pravosudnih funkcija na nivou Bosne i Hercegovine.

Pravni osnov tužbenih zahtjeva bila je diskriminacija ove kategorije zaposlenih u pravosudnim institucijama Bosne i Hercegovine u odnosu na druge zaposlene u pogledu prava na naknadu za ishranu u toku rada, prava na naknadu prevoza na posao i sa posla, prava na naknadu za odvojen život i prava na smještaj, a koja je utvrđena Odlukom Ustavnog suda BiH broj U-7/12 od 30. januara 2013. godine i Odlukom Ustavnog suda BiH broj U-29/13 od 28. marta 2014. godine.

Na osnovu navedenih odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Sud Bosne i Hercegovine, kao nadležni sud, ustanovio je sudsku praksu u kojoj tužiocima, kao pravosudnom osoblju Suda Bosne i Hercegovine, Tužilaštva Bosne i Hercegovine i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, dosuđuje naknadu štete zbog diskriminacije, s obzirom da Zakonom o platama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine

nisu utvrđena prava na naknadu za ishranu u toku rada, prevoza na posao i sa posla, odvojen život i smještaj.

Naprijed navedenim odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine naloženo je Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da usaglasi sporne odredbe Zakona o platama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine sa Ustavom Bosne i Hercegovine, na način da se otkloni utvrđena diskriminacija, te navedena lica uvedu u prava.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o platama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine, koji je objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 77/20, utvrđena su prava na naknadu za ishranu u toku rada, prevoza na posao i sa posla, odvojen život i smještaj pravosudnom osoblju Suda Bosne i Hercegovine, Tužilaštva Bosne i Hercegovine i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Stupanjem na snagu ovog zakona riješen je problem koji je izazivao sporove iz ovog osnova.

Predmeti pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine

Tokom 2023. godine protiv Bosne i Hercegovine okončana su 62 predmeta, u kojima su se kao tužioci javljali pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine. Svi postupci okončani su u korist tužilaca.

Pravni osnov za ovakve odluke, Sud Bosne i Hercegovine našao je u odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, kojima je uređeno pravo na razliku plate u slučaju obavljanja poslova čiji opis podrazumijeva niži čin od ličnog čina pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i obavljanja poslova drugog radnog mjesta.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je 105 novih predmeta u kojima su podnesene tužbe protiv Ministarstva odbrane. Od toga 101 predmet vodi se radi povrede prava iz radnog odnosa. U odnosu na 2022. godinu, kada su zaprimljena 84 predmeta, evidentan je porast ove vrste predmeta.

Predmeti neosnovanog lišenja slobode

Članom 436. stav (1) tačka a) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 3/2003, 32/2003 - ispr, 36/2003, 26/2004, 63/2004, 13/2005, 48/2005, 46/2006, 29/2007, 53/2007, 58/2008, 12/2009, 16/2009, 53/2009 - dr. zakon, 93/2009, 72/2013 i 65/2018) propisano je pravo na naknadu štete licu koje je pred Sudom Bosne i Hercegovine bilo u pritvoru, a nije došlo do pokretanja krivičnog postupka ili je postupak obustavljen ili je pravnosnažnom presudom oslobođeno od optužbe ili je optužba odbijena.

Tokom 2023. godine konačno je 15 parničnih predmeta po tužbama za naknadu štete protiv Bosne i Hercegovine po osnovu neosnovanog lišenja slobode. Svi predmeti su riješeni u korist tužilaca.

Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine predviđa mogućnost mirnog rješavanja ovih sporova pred Ministarstvom pravde Bosne i Hercegovine, ali se pred ovim ministarstvom taj način rješavanja sporova ne koristi.

Predmeti po tužbama protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja za refundaciju naknade za bolovanja preko 42 dana-

Tokom 2023. godine protiv Bosne i Hercegovine okončano je 25 predmeta, u kojima se kao tuženi javljaju kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja, dok se na strani tužioca legitimiše Bosna i Hercegovina. Posebno ističemo da je kod ovih predmeta značajno izražena neujednačena sudska praksa, budući da postupajući sudovi različito tumače odredbe Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH.

Naime, u skladu sa odredbama člana 47. stav 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH, visinu naknade plate i najviši iznos naknade plate, koja se isplaćuje na teret Kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja, utvrđuje Upravni odbor Kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja. Pri tome, obavezujući limit je da naknada plate za bolovanje do i preko 42 dana, koja se isplaćuje osiguraniku, ne može biti niža od minimalne plate važeće za mjesec za koji je utvrđena naknada. Pošto je Kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja ovlašten da utvrdi visinu naknade plate i najviši iznos naknade plate, koja se za vrijeme bolovanja preko 42 dana isplaćuje na teret sredstava tog Kantonalnog Zavoda (tj. iznos koji taj Zavod refundira poslodavcu), poslodavac je osnovicu i naknadu svojim uposlenicima za vrijeme bolovanja preko 42 dana isplaćivao u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju Federacije Bosne i Hercegovine.

Kako u konkretnim slučajevima, usljed različitog tumačenja dolazi do različite primjene navedene zakonske odredbe, Pravobranilaštvo BiH pokreće parnične postupke za refundaciju dijela naknade za bolovanje preko 42 dana. S obzirom da se stvorila neujednačena praksa postupajućih sudovima, Pravobranilaštvo BiH je uložilo apelacije Ustavnom Sudu BiH, koji je u više svojih odluka utvrdio da su redovni sudovi povrijedili pravo apeleanata na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava BiH, kada su primijenili odluku UO tuženog, bez ispitivanja i ocjene njene materijalnopravne saglasnosti sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Postupajući po odlukama Ustavnog suda BiH, redovni sudovi su donijeli pravosnažne presude kojima su usvojili tužbene zahtjeve u pogledu isplata neto plata za vrijeme privremene spriječenosti za rad, dok su u dijelu isplate na ime doprinosa, sudovi zauzeli različite stavove.

Arbitražni postupci

Tokom 2023. godine u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine u radu su bila 3 arbitražna postupka protiv Bosne i Hercegovine i njenih institucija i to:

- arbitražni postupak koji se vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova (ICSID) protiv Bosne i Hercegovine po tužbi „Elektrogospodarstva Slovenije“ pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova, visina spora 1.359.645.000,00 KM;
- arbitražni postupak koji se vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova u Vašingtonu u pravnoj stvari tužilaca „Vijadukt Portorož“ i dr. protiv Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, visina spora 100.000.000,00 KM;
- međunarodni investicioni arbitražni postupak pred ad hoc arbitražom u pravnoj stvari tužilaca Pramod Mittal, Sangeeta Mittal, Vartika Mittal, Shristi Mittal i Divyesh Mittal, protiv tužene Bosna i Hercegovina, a u vezi sa ulaganjem tužitelja u preduzeće Global Ispat Koksnu Industriju doo Lukavac, visina spora 400.000.000,00 američkih dolara (USD)

Postupak koji se vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova (ICSID) protiv Bosne i Hercegovine po tužbi „Elektrogospodarstva Slovenije“ pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova, visina spora 1.359.645.000,00 KM, nalazi se u fazi rasprave o osnovanosti spora. Radi se o vrlo značajnom arbitražnom postupku, kako sa stanovišta izuzetno visoke vrijednosti spora, tako i sa stanovišta pravne prakse koju će arbitražni tribunal zauzeti u pogledu pitanja koja su istaknuta u dosadašnjem toku postupka.

U arbitražnom postupku koji se vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova u Vašingtonu u pravnoj stvari tužilaca „Vijadukt Portorož“ i dr. protiv Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, visina spora 100.000.000,00 KM, tokom 2022. godine donesena je odluka u korist suprotne strane. Međutim, na odluku arbitražnog suda uložena je revizija, te se čeka konačna odluka kojom će biti okončan ovaj arbitražni postupak.

Međunarodni investicioni arbitražni postupak koji se vodi pred ad hoc arbitražom u pravnoj stvari tužilaca Pramod Mittal, Sangeeta Mittal, Vartika Mittal, Shristi Mittal i Divyesh Mittal, protiv tužene Bosne i Hercegovine, shodno odredbama Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Indije o unapređenju i zaštiti investicija („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“ broj 4/07), u skladu sa arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovinsko pravo iz 1976. godine, a u vezi sa ulaganjem tužitelja u preduzeće Global Ispat Koksnu Industriju doo Lukavac, visina spora 400.000.000,00 američkih dolara je veoma složen postupak, koji se nalazi u fazi odgovora na tužbu.

U pogledu arbitražnih postupaka treba istaći da je Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine angažovalo sve raspoložive kapacitete u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine. U vođenju postupaka Pravobranilaštvo BiH ostvaruje blisku saradnju sa specijalizovanim advokatskim kancelarijama koje zastupaju Bosnu i Hercegovinu i aktivan je koordinator svih aktivnosti. Postupci ove vrste ne mogu se voditi bez specijalizovanih advokatskih kancelarija.

Državna imovina

U Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine povećan je broj predmeta u vezi sa državnom imovinom, koji uključuju predmete uknjižbe drugih pravnih ili fizičkih osoba na takvoj imovini, uknjižbe perspektivne vojne imovine, predmetet eksproprijacije, uspostave zemljišno-knjižnih uložaka, te predmete utvrđenja vlasništva.

Aktivnosti koje su vođene u prethodnim postupcima rezultirale su zaštitom državne imovine. Odgovarajući angažman u postupcima eksproprijacije nekretnina čiji je titular država, obezbjedio je naknade, utvrđene po tržišnim vrijednostima, koje su uplaćivane u Budžet Bosne i Hercegovine.

Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 18/05,29/06, 85/06, 32/07,41/07, 74/07 i 58/08) trenutno je na snazi i Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine u skladu sa nadležnostima propisanim članom 13. Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik BiH " broj: 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) postupa u cilju zaštite prava i interesa imovine Bosne i Hercegovine.

Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine je mišljenja da bi aktivna uloga Komisije za državnu imovinu dala značajan doprinos u rješavanju kompleksnih pitanja iz ove oblasti.

Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine preduzima pravne radnje na adekvatnoj zaštiti i povratu imovine Bosne i Hercegovine u bivšim jugoslovenskim republikama, prevashodno u Republici Hrvatskoj, a na temelju međunarodnog Sporazum o pitanjima sukcesije bivše SFRJ.

IV DIO ORGANIZACIONI, MATERIJALNI I FINANSIJSKI USLOVI

U ovom dijelu izvještaja dat je prikaz organizacionih, materijalnih i finansijskih uslova rada Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine tokom 2023. godine.

Organizacioni uslovi

U skladu sa važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine utvrđene su dvije osnovne organizacione jedinice:

- Osnovna Organizaciona jedinica nosioca pravobranilačke funkcije, i
- Osnovna Organizaciona jedinica administracije Pravobranilašta BiH.

Takođe, sistematizovana su 23 radna mjesta.⁸

Postojeći Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine donesen je 2005. godine i imao je samo jednu izmjenu 2009. godine i nije usklađen, sa podzakonskim aktima Vijeća ministra Bosne i Hercegovine i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/13 i 67/15) i Odlukom o izmjenama i dopuni Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj: 51/18), kojom je predviđena obaveza institucije za uspostavljanje i razvoj sistema upravljanja i internih kontrola. S tim u vezi, Pravobranilaštvo BiH aktivno preduzima radnje na izradi novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, koji se nalazi u redovnoj proceduri odobravanja od nadležnih institucija.

⁸ O ove detaljno u dijelu I tačka 1. Izvještaja-Opšti podaci o organizaciji i ljudskim potencijalima;

Materijalni uslovi

U cilju unapređenja rada Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u toku je implementacija informacionog sistema upravljanja predmetima OWIS. Primjena ovog programa omogućiti će elektronsko vođenje podataka i evidentiranje spisa.

Tokom 2019. i 2020. godine Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine razvilo je informacioni sistem za praćenje naplate potraživanja i prihoda Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine (ISEP), a koji je tokom 2022. godine pušten u funkciju u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine. Korištenje ovog sistema značajno je unaprijedilo rad Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine u dijelu naplate potraživanja čiji je povjerilac Bosna i Hercegovine i njene institucije, s obzirom da je omogućeno ažurno praćenje svih promjena u naplativnosti ove potraživanja od dužnika u konkretnim predmetima Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine. U izvještajnom periodu započela nadogradnja informacionog sistema ISEP, koja će omogućiti generisanje pojedinačnih izvještaja Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine po vrstama predmeta.

Zaključno sa 2023. godine, kada je riječ o opremi Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine iskazuje potrebu za dodatnim ulaganjima u mrežnu opremu, kako bi se stvorile tehničke pretpostavke za nadogradnju postojećih informacionih sistema.

Finansijski uslovi

U skladu sa odredbama Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovina i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za Budžet Pravobranilaštva BiH za 2023. godinu, odobreno je ukupno 1.679.000,00 KM. U okviru ukupno odobrenog Budžeta za 2023. godinu: za tekuće izdatke odobreno je 1.409.000,00 KM, za kapitalne izdatke odobreno je 270.000,00 KM.

U periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine Pravobranilaštvo BiH je utrošilo ukupno 1.515.712,57 KM, što procentualno iznosi 90% izvršenja budžeta, i to:

-za tekuće izdatke su utrošena sredstva u iznosu od 1.249.088,52 KM, od odobrenih 1.409.000,00 KM, što procentualno iznosi 89%, a za kapitalne izdatke utrošena su sredstva u iznosu od 266.624,05 KM od odobrenih 270.000,00 KM što procentualno iznosi 99,00%.

Po osnovu postupaka zastupanja Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine je na dan 31.12.2023. godine imalo evidentirane prihode u iznosu od 213.295,46 KM i evidentirane naknade za eksproprijaciju državne imovine u iznosu od 523.657,49 KM, te prihode od naplate premije osiguranja u iznosu od 179,93 KM i prihode od prodaje službenih vozila u iznosu od 53.390,00 KM.

V DIO ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Analizirajući rad i rezultate Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine tokom 2023. godine, može se zaključiti da je Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine efikasno, kvalitetno i blagovremeno obavljalo poslove iz svoje nadležnosti. To je rezultat predanog rada nosilaca pravobranilačke funkcije, kao i svih zaposlenih u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine, čime je nadomještena kadrovska potkapaciranost, kao i neadekvatne normativnopravne i organizacione pretpostavke.

U cilju unapređenja rada u postupcima zastupanja Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine će u narednom periodu nastaviti aktivnu saradnju sa nadležnim institucijama koje zastupa, kako bi se otklonili nedostaci koji prouzrokuju parnične sporove.

Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine uvođenjem informacionog sistema za praćenje prihoda i potraživanja Pravobranilaštva, učinilo je krupan iskorak u informatizaciji poslovnih procesa u Pravobranilaštvu, a u svrhu unapređenja rada. Nastavak ovog procesa se nameće kao nužna potreba i neminovnost. Takođe, u narednom periodu završiće se implementacija informacionog sistema za upravljanje predmetima Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine (OWIS) čime će biti stvorene pretpostavke za kvalitetnije praćenje rada i izvještavanja o radu Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine, te unaprijeđen rad Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine.

U cilju kontinuiranog održavanja postignutih rezultata u Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine, rukovodstvo Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine smatra da je neophovno nastaviti i unaprijediti saradnju sa zastupanim institucijama, izvršiti materijalno i kadrovsko osnaživanje institucije, te usvojiti novi Zakon o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine, koji će implementirati smjernice Evropske unije u oblasti vladavine prava i osnaživanje pravne sigurnosti u Bosni i Hercegovini.

VI DIO ZAKLJUČAK

Polazeći od naprijed navedenog, predlaže se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da nakon razmatranja Izvještaja o radu Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine za period 01.01.2023. – 31.12.2023. godine donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

Usvaja se Izvještaj o radu Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine za period 01.01.2023. – 31.12.2023. godine.